

## **CAŁOPALENIE** (78) *sb n*

*Pierwsze a jasne (w tym 6 r. błędne znakowanie), drugie pochylone (w tym 1 r. błędne znakowanie); teksty nie oznaczają é.*

sg *N* całopalen(i)e (5). ◇ *G* całopalenia (12). ◇ *A* całopalen(i)e (35). ◇ *I* całopalenim (3), całopalen(i)e(m) (2) *BudBib* (3 : 2). ◇ *pl N* całopalenia (3). ◇ *G* całopalen(i) (1). ◇ *A* całopalenia (14). ◇ *L* całopalenia (2). ◇ *sg G a. pl A* całopalenia (1).

*Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w. (jeden z tych samych przykładów).*

1. *Ofiara składana według rytuału Starego Testamentu przez spalanie (najczęściej zwierzęcia) w całości; holocaustoma Vulg; holocaustum PolAnt; integrae hostiae combustio in sacrificio Cn (75) : One<sup>80</sup> fię też tu opufzcząć niegodzi/ iż tu znaydziefz kilkã fłow nowych od nas zá niewolã wynálezionych. Iáko fã/ Offiarnik albo Offiárownik/ napłetek/ całopalenie/ To ieft/ co infzy kapłanem zowã to ia offiarnikiem. [...] Cãłopalenie infzy tłumãcze palonã offiarã zowã/ ále nie práwie y to krzeci/ bo kãzda offiara bywãła palona. iedno wtem rozność bylá/ że infze bydlę wŕzytko/ okrom tylko skory/ palono/ infzego lepak bydlęciã tylko łoy palono. [...] Przeto co po Hywreyfku Hola/ á po Grecku Holakãwfton zowã/ tom ia zgadzaiãc fię z Greki nãzwał po Słowienfku cãłopaleniem. *BudBib* b4-b4v; wezmi teras fynã twego/ [...] ktorego miũiefz Izáhákã/ á idz łobie do ziemie Moryiey y przyniefięz mi (go) tãm cãłopalenim ná iedney gorze *BudBib Gen* 22/2; Y nábrał Abráhãm drev (do) cãłopalenia y náklãdł ná Izáhákã fynã fwego *BudBib Gen* 22/6; y rzekł owo ogień y drwã/ á bydlę gdzie ná cãłopalenie? *BudBib Gen* 22/7; Cielcã iednego/ bãránã łonfzczákã iednego ná cãłopalenie. *BudBib Num* 7/21, *Gen* 22/3, 8, 13, *Ex* 29/42, *Lev* 1/14 (23).*

*Zwroty: »czynić całopalenie« [szyk zmienny] (4): Vczynili też święto kuczek/ iáko nápiáno/ y cãłopalenia (czynili) dzieñ w dzieñ liczbę wedle obyçzãiu *BudBib* 1.*Esdr* 3/4, 4.*Reg* 5/17, *Ez* 45/23, 46/2.*

*»ofiarować całopalenie« (7): Ołtarz z ziemie vczynifz mi/ y ofiãrowãc bãdziefz ná nim cãłopalenia [immolabis holocausta] twoie *BudBib Ex* 20/24, *Lev* 7/8, 14/20, *Num* 29/36, *Deut* 27/7, 1.*Par* 16/40, 21/24.*

*»przynieść (a. (przy)nosić) całopalenie« (13): Ołtrzegayżefię ábyś nie przynofił cãłopalenia [offeras holocausta] twoich ná lãdá mieyfcu/ ktore vyrzyfz. *BudBib Deut* 12/13; Tedy wziãł Sãmuel iãgnię fãce iedno/ y przynosił cãłopalenie zupelne Iehowie *BudBib* 1.*Reg* 7/9, *Ex* 30/9, *Lev* 10/19, 17/8, *Deut* 12/6, 14 (13).*

*»(s)palić całopalen(i)e(m) ognistym« (3): Zãś wñętrze iego y goleni ie<sup>80</sup> omyie wodã/ j pali ofiãrownik ono wŕzjtko ná ołtarzu cãłopalenim ognifym [holocaustum oblatio ignita]/ ná wonność słodkości Iehowie. *BudBib Lev* 1/9, *Lev* 1/13, 17.*

*»(za)rzezać na całopalenie« (3): ná mieyfcu gdzie rzeżã ofiãrę ná cãłopalenie [mactabitur holocaustum]/ bãdzie też rzeżánã ofiãrã zá grzech przed Iehowã *BudBib Lev* 6/25; A (tãk) vczyni ofiãrownik ofiãrę zá grzech/ y oczyści oczyściãcego fię od nieczyfłoty iego/ y zãrzeże (ná) cãłopalenie. *BudBib Lev* 14/19, *Lev* 14/13.*

*Wyrażenia: »całopalenie ogniste« (4): Lecż ofiãrowãc bãdziecie cãłopalenie ognifte wonność słodkości Iehowie *BudBib Num* 29/36, *Lev* 1/9, 13, 17.*

»całopalenie ustawiczne« (4): A potym całopalenie wstawiczne [*iuge holocaustum*]/ y co mieścić/ y ná każde wroczyfće święto Iehowy/ y zá každego z chęci oddawiące<sup>80</sup> (co) Iehowie. *BudBib* 1.*Esdr* 3/5, *Num* 29/31, 34, 38.

»ołtarz całopalenia« (3): Y zbudował tám Dawid ołtarz Iehowie/y przyniosł całopalenie/ y dziękowne ofiary ná ołtarz całopalenia [*altare holocausti*]. *BudBib* 1.*Par* 22/26, *Ex* 38/1, 1.*Par* 22/29.

*Szeregi*: »całopalenie i obiata« [*szyk 6 : 2*] (8): Y ofiarować będzie ofiarownik całopalenie y obiata [*holocaustum et munus*] w ołtarzu *BudBib* *Lev* 14/20, *Num* 29/39, 4.*Reg* 16/13, 15 [3 r.], *Ez* 45/17, 25.

»całopalenie i (a, abo, ani) ofiara« [*szyk 9 : 1*] (10): Aza fię (ták) kocha Iehowá w całopaleniach á w ofiarách [*holocaustis et victimis*]/ iáko w słuchaniu głófu Iehowy? *BudBib* 1.*Reg* 15/22, *Lev* 10/19, 17/8, *Num* 10/10, *Deut* 12/11, 4.*Reg* 5/17 (9); Całopalenia/ y zá grzech ofiary/ nie vpodobályć fię. *WujNT Hebr* 10/6.

»całopalenie ustawiczne, obiata i zakrapianie« (3): Kozlá tefz iednego (ofiárovacé) zá grzech/ oprócz całopalenia wstawicznego/ obiaty iego y zakrapiánia [*holocaustum iuge et oblationem*] iego *BudBib* *Num* 29/33, *Num* 29/34, 38.

»obiata i całopalenie i ofiara« [*szyk 2 : 1*] (3): Zás drobię iedno z drobu od dwu fet z pástwiłk (będzie dáwać) Izrael/ ná obiata/ y ná całopalenie/ y ná dziękowne (ofiary) [*in sacrificium et in holocaustum, et in pacifica*] dla vblągánia zá siebie *BudBib* *Ez* 45/15, *Ez* 45/17; Ześ niechciał ániś polubił ofiary/ y obiaty/ y całopalenia/ y ofiary [*hostias et oblationes et holocaustomata*] zá grzech/ ktore wedle zakonu bywáią ofiarowane *WujNT Hebr* 10/8.

2. *Przedmiot, zwierzę przeznaczone na ofiarę całopaloną; holocaustum PolAnt* (3) : Y obłupi (ono) całopalenie/ y rozbierze ie wedle członkow iego. *BudBib* *Lev* 1/6; Ná mieyfcu gdzie rzeżą całopalenie zárzeżą ofiarę zá wyftępek *BudBib* *Lev* 7/2; A ofiarownik ktory ofiaruie całopalenie czyie/ tedy fkorá całopalenia ktore ofiarował ofiarownikowi onemu będzie. *BudBib* *Lev* 7/8.

Cf CAŁOPALICÉ, CAŁOSPALENIE